

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/968/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 25.Beüf.5037/2023/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 14. §-a, valamint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 788. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdés és 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] 1.1. Az indítványozó által kifogásolt határozat és jogszabályi rendelkezések a következők.
- [3] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2022. december 6-án meghozott 18.B.31.249/2022/4. számú végzésével elutasította az indítványozó pótmagánvádló által – egy produkciós irodával, továbbá egy kereskedelmi televízióval szemben – a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző bűncselekményre hivatkozással előterjesztett vádindítványt. A Fővárosi Törvényszék 2023. január 31-én meghozott 25.Beüf.5037/2023/3. számú végzésével az elsőfokú végzést hatályában fenntartotta.
- [4] A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban: 2001. évi CIV. törvény) támadott 14. §-a szerint pótmagánvádló nem gyakorolhatja az ügyészségnek az e törvényben meghatározott jogait, míg a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) –

szintén támadott – 788. § (1) bekezdése szerint a pótmagánvádas eljárásban a sértett jogi képviselője kötelező.

- [5] 1.2. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy lényege a következő.
- [6] Az indítványozó 2017. július 28-án – egy produkciós irodával kötött szerződés alapján – részt vett egy forgatáson, amelyen kvízkérdésekre kellett választ adnia. A forgatás felvételeit felhasználó első műsor 2017. október 12-én került adásba egy magyarországi kereskedelmi televízióban.
- [7] Az indítványozó az iratokból kitűnően korábban panasszal élt az érintett műsor miatt a Nemzeti Média- és Hírközlési Hivatalnál (a továbbiakban: NMHH); valamint feljelentést tett csalás és rágalmozás miatt [vö. Pesti Központi Kerületi Bíróság 418.Bpk.60/802/2021/2. számú végzése, Fővárosi Törvényszék 28.Bpkf.8694/2021/3. számú végzése, Alkotmánybíróság IV/3400-4/2021. ügyszámú egyesbírói végzése].
- [8] Az indítványozó 2021. július 22-én feljelentést tett testi sértés bűncselekménye miatt (Btk. 164. §). Feljelentésében előadta, hogy a műsor gyártója szereplésével kapcsolatban megtévesztette, a műsor miatt személyét folyamatos megalázás, megszegyenítés éri és emiatt súlyosan romlott egészségi állapota.
- [9] A Budapesti Rendőr-Főkapitányság XIV. Kerületi Rendőrkapitánysága 2022. május 3-án meghozott 01140/1673/2021.bü. számú határozatával megszüntette a súlyos testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] miatt folytatott eljárást; mivel a rendelkezésre álló adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése. Az indítványozó a határozattal szemben panaszt nyújtott be.
- [10] A Budapest XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség 2022. július 5-én meghozott B.XIV.3065/2021/13. számú határozatával az indítványozó panaszát, mint alaptalant elutasította; egyben tájékoztatta az indítványozót, mint sértettet hogy további panasznak nincs helye, viszont a panaszt elutasító határozat közlésétől számított két hónapon belül pótmagánvádlóként léphet fel, és a jogi képviselője aláírásával is ellátott vádindítványt nyújthat be a panaszt elutasító ügyészségnél (Be. 371. §, 791. §).
- [11] Az ügyészség indokai szerint az indítványozó a feljelentéshez képest újabb körülményt nem adott elő, a nyomozó hatóság határozatában helyesen állapította meg, hogy nincs okozati összefüggés az indítványozó állapota, mentális egészsége és a korábban sugárzott műsor között. A határozat szerint az indítványozó a szereplői szerződést – az abban foglalt egészségügyi állapotra vonatkozó nyilatkozatra, valamint a szereplésnek a megszokottól eltérő pszichés megterheléséről szóló tájékoztatásra is tekintettel – önként és befolyásmentesen írta alá, korábbi kezeléséről pedig nem adott tájékoztatást a műsorkészítőinek. A műsorkészítők részéről pedig nem merült fel olyan adat, körülmény, miszerint az indítványozónak szándékosan, akár több év távlatából mentális egészségének romlását kívánták volna vagy e következményt előre látták volna és bekövetkezésébe belenyugodtak.

- [12] A jogi képviselővel eljáró indítványozó 2022. október 17-én (postára adott beadványában) vádindítványt nyújtott be az eljáró ügyészséghez – a produkciós irodával, továbbá a kereskedelmi televízióval szemben – a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző bűncselekményre hivatkozással.
- [13] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.31.249/2022/4. számú végzésével elutasította az indítványozó vádindítványát. Indokai szerint a vádindítvány részint nem tartalmazta a vádlott azonosítására alkalmas megjelölést, részint pedig jogi személlyel szemben a 2001. évi CIV. törvény alapján nincs helye pótmagánvádlóként történő fellépésnek [Be. 794. § (1) bekezdés c) és d) pontja]. A végzés indokai szerint bűncselekmény alanya kizárólag természetes személy lehet, viszont a vádindítvány szerinti elkövetők nem természetes személyek, közülük az egyik jogi személy (produkciós kft.), a másik pedig egy gazdasági társaság fióktelepe, ami nem is jogi személy. A 2001. évi CIV. törvény 14. §-a pedig kizárja a jogi személlyel szemben a pótmagánvádlói fellépést.
- [14] Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék végzése szerint nem álltak fent a Be. 794. § (1) bekezdés d) pontja szerinti elutasítás feltételei, mivel a vádindítvány tartalmazta a Be. 793. § (2)–(3) bekezdésében foglaltakat (a produkciós kft. és műsorszolgáltató megjelölését egyaránt); viszont az elsőfokú bíróság a 2001. évi CIV. törvény 14. §-ára tekintettel megalapozottan utasította el a jogi személyekkel szemben előterjesztett pótmagánvádlói vádindítványt a Be. 794. § (1) bekezdés c) pontja alapján.
- [15] A másodfokú végzés indokai szerint nem veti fel az ügyészség felelősségét az ügyészség pótmagánvadra vonatkozó tájékoztatása, mert az indítványozó döntése, hogy miként kíván élni a pótmagánvádlóként való fellépés jogával.
- [16] 2. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.B.31.249/2022/4. számú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék 25.Beüf.5037/2023/3. számú végzése, továbbá az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a 2001. évi CIV. törvény 14. §-a és a Be. 788. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése érdekében. Az Alkotmánybíróság főtítkárának felhívására az indítványozó kiegészítette az indítványt.
- [17] 2.1. Az indítványozó szerint a műsor felvételekor a televíziós produkció címét szándékosan hallgatták el előle. A 76 kérdésből álló felvételből a gyártó végül alig pár és kizárólag hibás választ használt fel, amelyben őt (és a műsorban szereplő partnerét) rossz színben tüntették fel haszonszerzési céllal. A kereskedelmi televízióban rendszeres időközönként ismétlődő, valamint a televízió honlapján jelenleg is elérhető két adás miatt megalázások érték ismeretlen személyek részéről, ami miatt egészségi állapota súlyosan károsodott.
- [18] Az indítványozó a – pótmagánvaddal kapcsolatban megbízott – jogi képviselőjének mulasztására is hivatkozott (indítvány III. pont, indítványkiegészítés 19. oldal 2.

bekezdés). Ehhez képest - álláspontja szerint - jogi képviselő rosszhiszeműen olyan vádindítványt nyújtott be, amelyet a bíróságok jogosan utasítottak el (indítvány 7. oldal 4. bekezdés).

- [19] Az indítványozó a 2024. január 24-én érkezett újabb indítványkiegészítésében hivatkozott a Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsának jogerős 2023.F.240/7. számú határozatára, miszerint az indítványozó jogi képviselője szándékos fegyelmi vétséget követett el azért, hogy nem tájékoztatta az indítványozót arról, hogy a pótmagánvád az adott tényállás mellett – jogi személyek ellen – nem vezethet eredményre.
- [20] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján támadott bírói végzések alaptörvényellenességét az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésének, II. cikkének, III. cikk (1) bekezdésének, V. cikkének, VI. cikk cikkének, IX. cikkének, XV. cikk (1) és (2) bekezdéseinek, XX. cikk (1) bekezdésének, XXIV. cikkének, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek sérelmére hivatkozással állította. Indokai a következők.
- [21] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése sérelmét az indítványozó az elsőfokú bíróság azon – álláspontja szerinti – mulasztására tekintettel állította, miszerint nem kapott tájékoztatást arról, hogy a fellebbezésben az általa feljelentett jogi személyek helyett kérheti azok természetes személy tulajdonosaival és érintett alkalmazottaival szemben az eljárás megindítását.
- [22] Az indítványozó az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének sérelme kapcsán arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok hagyták, hogy a feljelentett jogi személyek nyereszkeskedjenek az indítványozót megalázó műsorokból, az egészségi állapot romlása miatt mindez a kínzással egyenlő.
- [23] Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság végzésével megszegte azon kötelezettségét, hogy az indítványozó személyét, egészségi állapotát továbbra is veszélyeztető és jóhírnévhez való jogát súlyosan sértő műsorok megszüntetésre kerüljenek, ezzel összefüggésben a bíróság nem értesítette sem az adatvédelmi biztost, sem az NMHH-t [Alaptörvény V. cikkének, VI. cikk (1) és (3)–(4) bekezdéseinek, valamint IX. cikk (1) és (4) bekezdéseinek sérelme].
- [24] Az indítványozó több alaptörvényi rendelkezéssel összefüggésben arra hivatkozott, hogy az ügyészség pótmagánvádlói fellépésre vonatkozó tájékoztatása megtévesztő és hiányos volt, mert nem tért ki a 2001. évi CIV. törvény 14. §-ára, amely alapján a pótmagánvádlói fellépés a megvádolt gazdasági társaságokkal szemben törvényileg kizárt. Ennélfogva pedig eredménytelenül hivatkozott fellebbezésében az ügyészség mulasztására; a másodfokú bíróság ezirányú kifogását elutasította és a Be. 371. §-ával ellentétesen jutott arra az álláspontra, hogy az ügyészség felelőssége nem állapítható meg. Az indítványozó szerint a Be. 371. §-a alapján az ügyészségnek tájékoztatnia kellett volna őt a pótmagánvád feltételeiről, mert akkor vádindítványát nem a jogi személyekkel szemben nyújtotta volna be. Az indítványban hivatkozott – emberi méltóságára, jóhírnevére, testi épségére kiható – jogsértések álláspontja szerint sértik

az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését, II. cikkét, XV. cikk (1) és (2) bekezdéseit, XX. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) és (2) bekezdéseit, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit.

- [25] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikkére tekintettel kérte az Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg az ügyben eljáró ügyészség és a másodfokú bíróság felelősségét az okozott kárért. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján pedig kérte az Alkotmánybíróságot, hogy kötelezze a bíróságokat új eljárásra.
- [26] 2.3. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a 2001. évi CIV. törvény 14. §-a, valamint a Be. 788. § (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességét állította.
- [27] Az indítványozó kifogásai szerint a 2001. évi CIV. törvény 14. §-a felveti az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása, a G) cikke, az I. cikke, a II. cikke, a III. cikk (1) bekezdése, a VI. cikk (1) bekezdése, a XX. cikk (1) bekezdése sérelmét.
- [28] A támadott rendelkezés az indítványozó szerint azért sérti a Nemzeti Hitvallás „Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.” mondatát, mert az diszkriminatív módon csak magánszemély bűnelkövetőkkel szemben engedélyezi a pótmagánvádas eljárást, míg a gazdasági társaságok érdekében elkövetett bűncselekményeket elkövető személyeket mentesíti a felelősségre vonás alól, ezáltal a szervezett bűnözés védelmét segíti elő.
- [29] Az indítványozó szerint a pótmagánvádlói fellépésnek a támadott rendelkezés alapján történő elutasítása megakadályozza olyan jogi személyek felelősségre vonását, akik a nagy nyilvánosság előtt sértették meg több alkalommal az indítványozó elidegeníthetetlen alapvető jogait [Alaptörvény G) cikk (2) bekezdésének, I. és II. cikkének sérelme]. Emiatt súlyos pszichés jellegű egészségromlásban szenved [Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésének sérelme], a gúnyműsorok folyamatos ismétlése pedig kimeríti a kínzás tilalmának megszegését [Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének sérelme], valamint kihatással vannak jóhírnevére és feleségére, akivel három kiskorú gyermek neveléséről gondoskodik [Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének sérelme]. Továbbá a pótmagánvád lehetőségének törvényi rendelkezés szerinti kizárása miatt nem tud az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulni.
- [30] Az indítványozó szerint a Be. 788. § (1) bekezdése felveti az Alaptörvény G) cikk (2) bekezdésének, I. cikk (1) bekezdésének, V. cikkének, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét [vö. indítvány IV. pont; első indítványkiegészítés C) pont; második indítványkiegészítés A) pont].
- [31] Indokai szerint csak azért, mert egy állampolgár anyagi okok miatt nem tud jogi képviselőt igénybe venni, nem zárható ki az Alaptörvény G) cikk (2) bekezdése által biztosított jogból. Az indítványozó szerint a támadott rendelkezés sérti – az Alaptörvény I. cikkével összefüggésben – a tisztességes eljáráshoz való jogot, mert vagyoni hátrány nem képezheti a védelemhez való jog korlátját, a jogi segítségnyújtásról szóló törvényben foglalt feltételek (kereseti szint) csak szűk körnek

jelent segítséget. Az indítványozó szerint alapjogsértő, hogy valakit csupán fizetőképességének korlátai miatt zár el a jogalkotó a személyét érintő jogtalan támadás elhárításától (Alaptörvény V. cikkének sérelme), továbbá nem tisztességes, hogy adott esetben a kötelező jogi képviselő anyagi vonzata miatt arra kényszerül, hogy családja megélhetőségét veszélyeztesse.

- [32] Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság új pótmagánvádas eljárás elrendelése esetén kötelezze az indítványozónak kárt okozó ügyészséget, valamint korábbi jogi képviselőjét a jogi képviselő költségeinek viselésére [vö. indítvány 15. oldal, első indítványkiegészítés 23. oldal], biztosítson felmentést a kötelező jogi képviselő alól [második indítványkiegészítés 2. oldal].
- [33] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek, különösen a 26-27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelményeknek.
- [34] 3.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 2023. március 25-én postára adott indítvány – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint – határidőben érkezett a 2023. január 31-ei keltezésű, sérelmezett törvényszéki végzés és a támadott jogszabályi rendelkezések vonatkozásában. Az Alkotmánybíróság főttkárának felhívására az indítványozó határidőben kiegészítette az indítványt.
- [35] Az indítványozó számára további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre, érintettsége pótmagánvádlóként fennáll a Fővárosi Törvényszék eljárásával összefüggésben.
- [36] A végzésekből kitűnően az eljáró bíróságok eljárásuk során alkalmazták a 2001. évi CIV. törvény 14. §-át, a pótmagánvádlóként fellépni kívánó indítványozó vádindítványát a kifogásolt törvényi rendelkezésre tekintettel utasították el.
- [37] Az indítványban rögzítettek szerint, s az indítványkiegészítésekben is megjelölt és támadott – a sértetti jogi képviselőt előíró – Be. 788. § (1) bekezdése irányadó a támadott bírósági eljárások során, azt a bíróságok hivatalból vizsgálják (amint az jelen ügyben is megtörtént). A bíróság a sértetti jogi képviselő hiányában köteles ugyanis a vádindítványt elutasítani [vö. Be. 794. § (1) bekezdés c) pont] vagy az eljárást megszüntetni [vö. Be. 801. § (5) bekezdés c) pont, 806. § (2) bekezdés c) pont].
- [38] 3.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételek vizsgálata során a következőket állapította meg.
- [39] Az indítvány megjelölte az indítványozó jogosultságát és az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b)

bekezdés *a*) pont]; az Abtv. 26. § (1) bekezdésében és a 27. §-ában foglalt hatáskörben kérte az Alkotmánybíróság eljárását. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói végzéseket és a támadott jogszabályi rendelkezéseket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c*) pont], valamint az Alaptörvény indítványozó szerint sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d*) pont].

- [40] Mind az Abtv. 26. § (1) bekezdése, mind pedig az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pont, Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont, Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pont], hogy az indítványozó a panaszban valamely Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdései az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmazzanak Alaptörvényben biztosított jogot, ezért ezek állított sérelme sem veti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét {3434/2020. (XII. 9.) AB végzés, Indokolás [32]}. Nem tartalmaz továbbá Alaptörvénnyel biztosított, az egyén által érvényesíthető jogot a Nemzeti Hitvallás, valamint az Alaptörvény G) cikk (2) bekezdése sem, így önmagában erre alkotmányjogi panaszt nem lehet alapítani {vö. 3397/2023. (VII. 27.) AB végzés, Indokolás [36]}.
- [41] 3.3. Az Abtv. 52. §-a szerinti határozott kérelem követelményének részét képezi továbbá az indokolás előterjesztésének a kötelezettsége is [52. § (1b) bekezdés *e*) pont]: „Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség.” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}
- [42] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Alaptörvény II. cikkével, III. cikk (1) bekezdésével, V. cikkével, VI. cikk cikkével, IX. cikkével, XV. cikk (1) és (2) bekezdéseivel, XX. cikk (1) bekezdésével, XXIV. cikkével, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésében releváns, jelentőséggel bíró, s így alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági végzések miért lennének ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [43] Az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel összefüggésben az indítványozó egyfelől valójában a műsor miatt őt a külvilágban ért negatív hatásokra – azok kínzó, jóhírnevet és emberi méltóságot sértő jellegére – hivatkozott. A műsorkészítő és műsorszolgáltató általi, s indítványozó számára sérelmesnek tartott magatartásából (felvétel, műsor elkészítéséből, annak sugárzásából) nem lehet a támadott bírósági eljárások és végzések vonatkozásában a megjelölt alapjogok sérelmére következtetni.
- [44] Az indítványozó szerint a bíróságok jogosan utasították el a vádindítványt a 2001. évi CIV. törvény 14. §-a alapján és valójában a megbízott jogi képviselő eljárása, valamint az ügyészség tájékoztatása a kifogásolható.
- [45] A jogi képviselő eljárására vonatkozó indítványozói indokolás jelen esetben nem értékelhető (az alkotmányjogi panasz arra önmagában nem vonatkozhat), továbbá a

Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa jogerős határozatával megállapította a jogi képviselő felelősségét.

- [46] Az ügyészség tájékoztatását kifogásoló indokolás kapcsán pedig megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az igényérvényesítés igénybevehető jogi lehetőségéről való kitanítás hiánya és az igényérvényesítés törvényi kizártságáról való tájékoztatás esetleges elmaradása között árnyalatnyi, bár nyilvánvaló és lényeges különbség, hogy utóbbi esetében nincs szó a tisztességes eljárás iránti elvárás kérdéséről. Ilyenkor ugyanis nem a jog mikénti alkalmazása, hanem a jog eleve teszi kizárttá az igény érvényesítését. Ezzel ellentétes érdemi indokolást pedig az indítványozó sem terjesztett elő. Az ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősségre a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:549. §-a vonatkozik.
- [47] 3.4. Az Abtv. 26. §-a szerinti – 2001. évi CIV. törvény 14. §-ára vonatkozó – alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Alaptörvény a II. cikkével, a III. cikk (1) bekezdésével, a VI. cikk (1) bekezdésével, a XX. cikk (1) bekezdésével összefüggésében releváns, alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a támadott rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indítványozó az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel összefüggésben valójában a műsor miatt őt kívülvilágban ért negatív hatásokra – azok kínzó, jóhírnevet és emberi méltóságot sértő jellegére – hivatkozott.
- [48] Az Abtv. 26. §-a szerinti – Be. 788. § (1) bekezdésére vonatkozó – alkotmányjogi panasz szintén nem tartalmaz az Alaptörvény V. cikkével, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésével összefüggésében releváns, alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a Be. 788. § (1) bekezdése miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. A pótmagánvadás jogi képviselő útján előterjesztő indítványozó az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel összefüggésben nem saját alapjogainak sérelmére adott elő indokolást {vö. 3259/2022. (VI. 3.) AB határozat, Indokolás [25]}, hanem más olyan személyek helyzetére általánosságban, akik anyagi okok miatt nem tudnak jogi képviselőt igénybe venni.
- [49] 3.5. Ennélfogva az indítvány nem felelt meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek.
- [50] 3.6. Az Alkotmánybíróság az indítványozónak a pótmagánvadás intézményét érintő törvényi szabályok kapcsán tett megállapításaival összefüggésben megjegyzi, hogy következetes gyakorlat szerint a törvényhozónak a pótmagánvadás intézményének szabályozása során nem volt alkotmányos – akár a tisztességes eljáráshoz való jogból, akár más alapjogból levezethető – kötelezettsége a pótmagánvadás intézményének bevezetésére, így „[a] törvényhozó viszonylag tág mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy a pótmagánvadásra milyen esetekben ad lehetőséget, és milyen esetekben zárja ki” {28/2022. (XI. 8.) AB határozat, Indokolás [29]}.

- [51] Az Alaptörvény pedig nem biztosít jogot a sértettnek a büntetőeljárás lefolytatására vagy a terhelt büntetőjogi szankcionálására {3316/2022. (VI. 30.) AB végzés, Indokolás [15]–[16]; 3418/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [33]}.
- [52] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy a pótmagánvád nem a polgári jogi igény érvényesítésének újabb útja, hanem a büntetőigény érvényesítésének perjogi korrekciós eszköze {3418/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [36]}.
- [53] 4. Ekként az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 52. § (1b) bekezdésére, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2024. március 26.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné Dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró